

A KISKUN TAKARÉKSZÖVETKEZET

www.kiskuntakarek.hu

KOCKÁZATOKKAL ÉS TŐKEMEGFELELÉSEL KAPCSOLATOS NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

2013. év

A KISKUN Takarékszövetkezet a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény 137/A.§ és A hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Kormányrendeletben előírt szabályoknak megfelelően, a következőkben részletezett lényeges **információkat** hozza nyilvánosságra.

A nyilvánosságra hozott adatok a 2013. évre vonatkozó auditált éves beszámolón alapulnak, melyet a Takarékszövetkezet a 2013. május 23.-i küldöttgyűlésén hagyott jóvá.

A hivatkozott törvény 137/A § (4) bekezdése értelmében, az olyan információ tekintendő:

- a) *lényegesnek*, amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja, vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét,
- b) *védett* információnak, amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti,
- c) *bizalmas* információnak, amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé.

I. Kockázatkezelési elvek, módszerek

A Takarékszövetkezet kockázati stratégiája a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

A kockázati stratégia tartalmazza a Takarékszövetkezet kockázatokhoz és a kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika,
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság,
- Kockázati szerkezet,
- Kockázatkezelés szervezete.

A KISKUN Takarékszövetkezet kockázatvállalási politikája összefoglalja a vezetés által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvár.

1. Kiemelt kockázatkezelési alapelvek

- 1.1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja ki kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését, rendelkezzen a kockázatok fedezéséhez szükséges, illetve a biztonságos működést garantáló lényeges tőketöbblettel.

- 1.2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért, a jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel összefüggnek.
- 1.3. A Takarékszövetkezet kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az Intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésre bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.
- 1.4. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
- 1.5. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli, és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról, rendszeres jelentést készít.
- 1.6. A kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázatok mértékével.
- 1.7. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

2. Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvága, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy:

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokat tart elfogadhatónak, és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat.

A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet.

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási hajlandóságát 3 évre, a kockázati stratégia időhorizontjára az Igazgatóság állapítja meg, figyelembe véve az üzleti célkitűzéseket, melyet rendszeresen, évente felülvizsgál.

3. Kockázati szerkezet

A KISKUN Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitettségek esetében – kitettségi osztályonként mutatja be. A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg

a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia. Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati készsége a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra.

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választható módszerek:

- Hitelezési kockázat - sztenderd módszer,
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetén sztenderd módszer,
- Partnerkockázati kitettségek - eredeti kockázat módszere,
- Devizaárfolyam kockázat - sztenderd módszer,
- Működési kockázat – alapmutató módszer.

4. Kockázatkezelési szervezet

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A KISKUN Takarékszövetkezet szervezeti felépítésében – biztosítva az összeférhetetlenségi kritériumokat - a belső ellenőrzés és a kockázatkezelés az üzleti területtől elkülönül.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért, a tőketervezésért az ügyvezetés a felelős.

A kockázatkezelési politikára vonatkozó előírások figyelemmel kísérése, a kockázatkezelés módszertanának kialakítása, karbantartása, a limitek figyelése, a kockázatok mérése, a kockázati döntés előtti kockázati véleményezés, a kockázatok minősítésének felülvizsgálata a kockázatkezelő feladata.

A belső ellenőrzés szakmai irányítását a Felügyelő Bizottság végzi. A kockázatok a belső ellenőrzés rendszeresen vizsgálja. Az ellenőrzés tényéről tájékoztatja az ügyvezetést, és beszámol a Felügyelő Bizottságnak.

A tőkemegfelelés elengedhetetlen feltétele a kockázatok mérése és a kockázatokra elkülönített tőkének a tényleges kockázatoknak való megfelelése.

A Takarékszövetkezet rendszeres jelentést készít a kockázatok alakulásáról és a tőkekövetelményekről az MNB, a SZHISZ, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság felé.

5. Kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok főbb elvei

A KISKUN Takarékszövetkezet a prudens működés biztosítása érdekében, a szükséges kockázatsökkentés mértékét és az alkalmazott kockázatsökkentő eszközöket, az ügylet és az ügyfél kockázatoságának figyelembe vételével határozza meg.

A Takarékszövetkezet biztosítja a hitelezési kockázat-mérséklésre alkalmazott szabályzatainak, az általa foganasított intézkedéseknek és a döntések eredményeként a hitelkockázati védelemnek az irányadó joghatóság előtti érvényességét és érvényesíthetőségét.

A Takarékszövetkezet

- előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet biztosítékként olyan vagyontárgyakat fogad el, mely likvid és értékálló.
- Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázatmérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a vonatkozó jogszabályi feltételeknek.

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalási döntés előtt meggyőződik a biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.

A kockázatvállalási szerződés érvényességének időtartama alatt a Takarékszövetkezet rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződési feltételek megvalósulását, az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását, a hitelkockázati fedezetek értékállóságát annak jellegétől függően évente, illetve háromévente felülvizsgálja.

6. Lényeges kockázatok és a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása

A KISKUN Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a.) a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie,
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke - a Takarékszövetkezet vezetésének szubjektív értékelése szerint – egy év alatt meghaladja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) az MNB a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja.

A Takarékszövetkezet a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- az 1. pillér alatti kockázatok, amelyekre a szabályozás meghatározza a minimális tőkekövetelmény számításának lehetséges módjait,
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, ezért limitekkal kezelhetők. Ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a nem- kereskedési könyvi kamatkockázatok, és a likviditási kockázat,
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek nem-számszerűsíthetők, csak minőségi ismérvekkel becsülhetők, ezért limitekkal nem, hanem csak egyéb kontrollokkal ellenőrizhetők,
- a Felügyelet által kiadott, jelenleg a SREP Kézikönyv 1. számú mellékletében felsorolt, különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek kockázatai. Ezek a hitelezési kockázat kezelésén belül követendők nyomon.

A **hitelezési kockázat** a Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

II. A Takarékszövetkezet javadalmazási politikája

A Takarékszövetkezet mérlegfőösszege nem haladja meg az 500 milliárd forintot és nincs olyan vezető tisztségviselője vagy munkavállalója, akinek az intézménytől vagy az intézménnyel együttesen összevont alapú felügyelet alá tartozó vállalkozástól származó éves jövedelme eléri a 300 millió forintot, így a Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politika kialakításával és működtetésével kapcsolatos kötelezettségének – a Kormányrendelet 4. § - a alapján

1. a kiemelt személyek körének a Takarékszövetkezet Javadalmazási Politikájában történő azonosításával,
2. a kiemelt személyek javadalmazása teljesítményjavadalmazási elemeinek a Kormányrendelet 7. § szerinti kötelező teljesítménymutatók és előírások alapján, a Javadalmazási Politika szerint történő meghatározásával, valamint pénzben történő megfizetésével teszi meg.

A Takarékszövetkezet alapvető célja olyan – a közép- és hosszú távú szemléletét tükröző, a jogszabályi előírásokra épülő, de méretének, belső szervezete és tevékenysége jellegének, körének és összetettségének megfelelő módon és mértékben az arányosság elvét szem előtt tartó – javadalmazási politika kialakítása és folyamatos működtetése, amely összhangban van üzleti és kockázati stratégiájával, értékeivel, érdekeivel és kockázattűrő képességével.

A mérlegfőösszege tekintetében a Takarékszövetkezet piaci részesedése nem éri el az 5 % piaci részesedést, valamint a tárgyévot megelőző évi mérlegfőösszege nem haladja a 200 milliárd forintot, így – a Hpt. 69/B. § (6) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – külön javadalmazási bizottságot nem hoz létre.

A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság fogadja el, vizsgálja felül, és a Felügyelő Bizottság felel annak végrehajtásáért. A Javadalmazási Politika végrehajtását a belső ellenőr legalább évente felülvizsgálja

A Javadalmazási Politikát úgy kell kialakítani, hogy megfeleljen a Takarékszövetkezet kockázatkezelési elveinek, illeszkedjen annak kockázatkezelési rendszeréhez, és figyelembe vegye a fennálló kockázatokat is.

A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság operatív irányítást el nem látó tagjai készítik el és terjesztik az Igazgatóság elé. A Takarékszövetkezet biztosítja, hogy az Igazgatóság operatív irányítást el nem látó tagjai között legyen olyan személy, aki teljes körűen átlátja a Javadalmazási Politika minden elemét és működését

A kialakításán túl az Igazgatóság feladata a Javadalmazási Politika alkalmazása szempontjából kivételes esetek ellenőrzése, a szükséges módosítások jóváhagyása, valamint az egyes módosítások és kivételek hatásainak felmérése.

A KISKUN Takarékszövetkezet által alkalmazott teljesítménymutatók a következő szempontokat tartalmazzák:

- a) a nem teljesítő hitelek részarányának változása,
- b) a tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke,
- c) a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása,
- d) az elért adózás előtti eredmény.

A Takarékszövetkezet évente nyilvánosságra hozza a Hpt. 69/B. § (2) bekezdéssel érintett, a Kormányrendelet 4. § a) pontja szerint meghatározott kiemelt személyi körre vonatkozóan a Javadalmazási Politikáját.

A javadalmazási politika szerint kiemelt személyek:

- elnök ügyvezető
- ügyvezető igazgató
- főkönyvelő
- számviteli csoportvezető
- üzletpolitikai csoportvezető

Rögzített javadalmazás minden olyan javadalmazási elem, amely független az éves teljesítménytől. A rögzített javadalmazás elemeinek nagyságát a hatályos munkaszerződések, ill. a vonatkozó belső szabályzatok rögzítik.

A kiemelt kör teljesítményjavadalmazása az éves alapbér maximum 60%-a lehet.

2013. évben a Takarékszövetkezetnél teljesítményjavadalmazás, valamint végkielégítés kifizetésére nem került sor.

A javadalmazási politika szerint kiemelt személyek részére kifizetett állandó javadalmazás összege 33,451 MFt.

III. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

adatok: MFt-ban

Megnevezés	Összeg
ALAPVETŐ TŐKE	317,734
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	81,857
Befizetett jegyzett tőke	71,072
Visszavásárolt saját részvények névértéke	-0,416
Tőketartalék	11,201
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	245,152
Eredménytartalék	264,208
Mérleg szerinti eredmény	-19,056
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	-9,275
JÁRULÉKOS TŐKE	83,711
Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész	83,711
Értékelési tartalékok	83,711
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető tőke és járulékos tőke	401,445

IV. A KISKUN Takarékszövetkezet tőkemegfelelése

1. Belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek, stratégiák

Belső tőkemegfelelés értékelési folyamata mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magába foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy:

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje,
- az intézmény meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre,
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A KISKUN Takarékszövetkezet a Hpt. 13/D. §- an, 76/K. §- an és a 145/A. §- an szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert:

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz,
- termékeit és szolgáltatásait Magyarországon nyújtja,
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. §(1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott, fejlett módszereket.

A belső tőkeszámítás két fő részre bontható: egyrészt **kockázat-típusonként** számítja a szükséges tőkét, másrészt, ezen felül un. **tőkepuffert** és stressz puffert is számszerűsít. A három összegeként adódik a Takarékszövetkezet belső tőkeszükséglete.

A belső tőkeszámítása során a következő kockázattípusokat értékeli és határozza meg a hozzá kapcsolódó tőkeszükségletet a Takarékszövetkezet:

1. Hitelezési kockázat
2. Piaci-devizaárfolyam kockázat
3. Piaci-kereskedési könyvi kockázat
4. Működési kockázat
5. Likviditási kockázat (limittúllépés esetén)
6. Koncentrációs kockázat (limittúllépés esetén)
7. Nem kereskedési könyvi kamatkockázat (ha a súlyozott nettó pozíció aránya a szavatoló tőkéhez viszonyítva túllépi a 20%-ot)
8. Országkockázat

A belső tőkeszükséglet számításának második szakaszában a Takarékszövetkezet a következő stressz teszteket végzi el:

9. Hitelkockázati stressz teszt
10. Koncentrációs stressz teszt
11. Devizaárfolyam stressz teszt

12. Kamatkockázati stressz teszt
13. Likviditási stressz teszt

A **tőkepuffer** értéke megegyezik az addicionális tőke követelmény a II. pillér kockázati típusok szerinti tőkeszükséglete és az önértékelés alapján meghatározott tőkekövetelmény közül a nagyobbal.

A stressz tesztek összesítése az egyes kockázati párokhoz tartozó korrelációs együtthatók segítségével történik. Ekkor a teljes stresszelt kockázatot számítjuk ki. Ha a stressz teszt összes tőkeszükséglete nagyobb, mint a II. pillér tőkeszükséglete a tőkepufferrel, akkor a többlet lesz a stressz puffer.

Kockázatok tőkekövetelménye, tőkemegfelelés

adatok: Mft-ban

Megnevezés	2013. 12.31.
Kockázatok tőkeszükséglete összesen I. pillér	178,632
Ebből : hitelezési	133,785
működési kockázat (alapmutató módszer)	43,406
Árfolyam kockázat	1,441
Tőkepuffer értéke: max. (stressz tesztek, önértékelés)	
Összes tőkeszükséglet a II. pillér alatt tőkepufferrel	279,312
Tőkemegfelelési mutató I. pillér alatt	17,98
Tőkemegfelelési mutató II. pillér alatt	11,50

Sztenderd módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályonként 2013. december 31.-i auditált adatok

adatok: Mft-ban

Megnevezés	Összeg
SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályok szerint	133,785
Központi kormányok és központi bankok	-
Regionális kormányok, vagy helyi önkormányzatok	-
Közzszektorbeli intézmények	-
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	30,846
Vállalkozások	31,135
Lakosság	5,099
Ingatlannal fedezett követelések	20,873
Késedelmes tételek	28,366
Egyéb tételek	17,466

2. A Takarékszövetkezet hitelezési és felhígulási kockázatára vonatkozó, valamint a késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatban való megközelítése

A követelések minősítése negyedévente, a negyedéves monitoring keretében történik.

A Takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés nagyságát:

- csoportos, egyszerűsített minősítési eljárással,
- egyedi egyszerűsített eljárással,
- egyedi, teljes körű minősítési eljárással határozza meg.

Csoportos egyszerűsített értékelés alá tartoznak a 3 millió forintot meg nem haladó követelések ügyfél, illetve ügyfélcsoport szinten, kivéve a 3 éven túl lejárt követelések és a kényszerbehajtási eljárás alatt álló követelések. A csoportos egyszerűsített eljárás alá nem tartozó követelések közül a lakossággal szemben fennállókat egyedi egyszerűsített eljárással, míg a vállalkozókkal szembeni követeléseket egyedi teljeskörű eljárással minősítette a Takarékszövetkezet.

A Takarékszövetkezet által vállalt kockázatokat a következők szerint sorolja a minősítési kategóriák valamelyikébe:

- 1.) **A csoportos egyszerűsített** minősítési eljárás alá vont tételek minősítési kategóriába történő besorolása a késedelmi/lejárat határidőkhöz kötött fedezettséggel kombinált csoportos egyszerűsített értékelés alapján történik.
- 2.) **Az egyedi egyszerűsített** eljárása során az eszközminősítési kategóriába történő besoroláskor megvizsgálja a Takarékszövetkezet:
 - a.) az ügyfél-, illetve partnerminősítés alapján az ügyfél pénzügyi helyzetét, stabilitását, jövedelemtermelő képességét és az ezekben bekövetkező változásokat;
 - b.) a kintlevőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulását;
 - c.) a fedezetként felajánlott biztosítékok értékét, mobilizálhatóságát, hozzáférhetőségét és az ezekben bekövetkezett változásokat;
- 3.) A kockázatvállalások **egyedi teljeskörű** eljárása során, együttesen vizsgálja és mérlegeli a Takarékszövetkezet:
 - a.) az ügyfél-, illetve partnerminősítés alapján az ügyfél pénzügyi helyzetét, stabilitását, jövedelemtermelő képességét és az ezekben bekövetkező változásokat;
 - b.) a kintlevőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulását;
 - c.) az ügyfélhez kapcsolódó országhoz kapcsolódó kockázatot és az abban bekövetkezett változást,
 - d.) a fedezetként felajánlott biztosítékok értékét, mobilizálhatóságát, hozzáférhetőségét és az ezekben bekövetkezett változásokat;
 - e.) a tétel továbbértékesíthetőségét, mobilizálhatóságát;
 - f.) a tételből adódó veszteségnek minősülő jövőbeni kifizetési kötelezettséget.

A Takarékszövetkezet a Hitkr. rendelkezései értelmében 5 ügyletminősítési kategóriába sorolja be kockázatait.

2.1. Értékvesztés elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása

A Takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez.

Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a Takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága,
- a megtérülés valószínűsége,
- az eszköz minősítési kategóriája,
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírások

Ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti érték és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe.

Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

Amennyiben a minősítés során a követelés várható megtérülése magasabb a könyvszerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig.

A devizaeszközök és a deviza alapú forintfizetésre szóló eszközök, valamint a devizában fennálló mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a devizabekerülési értéket, illetve a devizabekerülési érték törlesztésekkel csökkentett összegét és a mérlegen kívüli kötelezettség devizaértékét, értékeléskori devizaárfolyamon kell forintra átszámítani és a tétel besorolása szerinti súlysávban hozzárendelt mértékben kell az ahhoz kapcsolódó értékvesztés, szükséges szintjének forintértékét meghatározni.

A Takarékszövetkezet a minősítési kötelezettség alá eső tételeket negyedéves rendszerességgel minősíti, a meglévő értékvesztés és céltartalék szintjének felülvizsgálatát negyedévente végzi.

2.2. A Számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban:

adatok: MFt-ban

Kitettségi osztályok	Összes bruttó kitettség	db száma	Kitettség értékek átlagos értéke
Vállalkozással szembeni kitettség	522,344	130	4,018
Lakossággal szembeni kitettség	94,146	605	0,156
Ingatlannal fedezett kitettség	734,498	220	3,339
Késedelmes tételek	698,843	253	2,762
Összesen	2.049,831	1.208	1,697

2.3. A kitettségek földrajzi- legalább országonként- megoszlása kitettségi osztályonként.

A Takarékszövetkezet a tevékenységét kizárólag Magyarországon végzi, határon átnyúló tevékenysége nincs.

2.4. A kitettségek gazdasági ágazatbeli szerinti megoszlása

adatok: MFt-ban

Megnevezés	Összeg	%
Mezőgazdaság	249,959	25,9
Feldolgozóipar	113,991	11,8
Vízellátás	-	-
Építőipar	17,167	1,8
Kereskedelem	257,413	26,7
Szálláshely, vendéglátás	28,644	3,0
Szállítás	123,500	12,8
Ingatlanügyek	163,576	17,0
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	6,855	0,7
Egyéb szolgáltatás	3,080	0,3
Összesen	964,185	100,0

2.5. A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása ügyfél kategória szerint

adatok: MFtban

	Éven belüli	1-5 év közötti	5 éven túli	Összesen
Pénzügyi és befektetési vállalk.		5,656		5.656
Nem pénzügyi vállalkozások	345,668	181,895	256,939	784,502
Lakosság	89,211	124,635	774,831	988,677
Önálló vállalkozók	89,733	70,447	19,502	179,682
Háztartásokat segítő nonprofit szervezet	0,004	-	-	0,004
Összesen	524,616	382,633	1.051,272	1.958,521

2.6. Késedelmes tételt és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek

adatok: MFt-ban

Ügyfélkategória	Késedelmes tételek megoszlása ügyfélkategória szerint
Pénzügyi és bef.vállalkozás	-
Nem pénzügyi vállalkozások	549,107
Háztartások	149,736
Önálló vállalkozók	35,285
Lakosság	114,451
Összesen	698,843

2.7. Az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt illetve képzett összegét

adatok: MFT-ban

Ügyfél kategória	Értékvesztés állomány						
	Nyitó állomány	Képzés minősítés miatt	Tárgy évi állományból visszaírás	Előző évi állományból visszaírás	Egyéb változás	Záró állomány	Változás összesen
PBBS	4,584			4,301		0,283	-4,301
Nem pénzügyi vállalkozások	281,164	83,423	0,119	6,181	-9,020	349,267	68,103
Háztartások	57,827	28,141	4,974	20,372	-0,009	60,613	2,786
Önálló vállalkozók	17,000	3,791	0,656	0,031	-11,804	8,300	-8,700
Lakosság	40,827	24,350	4,318	8,568	0,022	52,313	11,486
Egyéb	0,005	0,005	0,004	0,005		0,001	-0,004
Hitelek össz.	343,580	111,569	5,097	30,859	-9,029	410,164	66,584
Egyéb köv.	5,306	1,088	0,334	0,106	-0,334	5,816	0,510
Egyéb eszköz	2,893	0,150	1,027			2,016	-0,877
Összesen	351,779	112,807	5,097	30,965	-10,528	417,996	66,217

A Takarékszövetkezetnek nincs céltartalék állománya, tárgyévben nem volt sem képzés, sem felhasználás.

2.8. Hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségek – az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve – földrajzi – legalább országokénti – megoszlás szerinti bontásban

A Takarékszövetkezet a tevékenységét kizárólag Magyarországon végzi, határon átnyúló tevékenysége nincs.

V. Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet elfogadta a MNB által elfogadott hitelminősítő szervezeteket. A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat –mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számolja.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorolja be. A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a MNB-nek szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM előírásai, az MNB-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormányzatnak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormányzat és a központi bankkal szembeni kitettségnél a MNB által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

VI. Hitelezési kockázat-mérséklés

1. Mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei

A Takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

2. Fedezetek értékelésére és kezelésére szolgáló szabályok

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezéskockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek alapján jogosult a fedezetül szolgáló vagyontárgy ésszerű időn belüli - bírósági végrehajtás keretében vagy bíróságon kívül történő - értékesítése vagy megtartása alapján a biztosított követelés kielégítésére az ügyfél - vagy ahol a fedezet harmadik személy birtokában van, e harmadik személy - nemteljesítése, fizetéseképtelensége esetén, vagy egyéb, a felek megállapodása szerinti, a kielégítési jog megnyíltát eredményező hitelesemény beálltakor. A fedezetként elfogadott eszköz értéke és az ügyfél hitelminősége közötti korreláció nem lehet jelentős.

A Takarékszövetkezet előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezéskockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a HKR. - en rögzített feltételeknek.

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalásról történő döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez, illetőleg a leszámított váltóhoz kell csatolni.

A Takarékszövetkezet fedezetként értékkel nem fogadja el:

- a saját maga által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- a hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- a hitelintézet vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás a Gt.-ben meghatározott minősített többséget biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét,

A kockázatvállalást tartalmazó szerződés tartama alatt a Takarékszövetkezet rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását, a fedezetek, biztosítékok meglétét valós értékét és érvényesíthetőségét.

Hitel/ pénz és tőkepiaci ügyletek fedezete céljából csak olyan - az ügyfél, vagy annak javára harmadik személy által - felajánlott biztosíték fogadható el, amely(nek)

- fizikai megléte (hozzáférhetősége, tárolási helye, stb.), jogi státusza hitelt érdemlő dokumentumokkal alátámasztott és ellenőrizhető,
- a biztosíték a biztosítéknyújtó személy tulajdonában van, vagy azzal szabadon rendelkezhet, valamint a biztosíték eredete, továbbá pertől, tehertől és igényektől mentessége igazolt,

- ténylegesen értékkel bír, vagy értéke megállapítható és bizonyítható,
- a biztosíték mobilizálható, valós piaccal rendelkezik, értékesíthető vagy értékesítésének feltételei megteremthetők.

A Takarékszövetkezet hitelkapcsolat létesítése esetén a hitelkockázatok lefedése, a megtérülés érdekében meghatározott mértékű biztosíték nyújtását köti ki.

A Takarékszövetkezet a fedezetek értékének változását, a fedezetek elfogadhatóságának szempontjaiban bekövetkezett változásokat rendszeres időközönként figyeli és ellenőrzi, valamint utólagosan is felülvizsgálja.

A Takarékszövetkezet a belső szabályzata szerint az alábbi biztosíték fajtákat köti ki és alkalmazza kockázatvállalási tevékenysége során:

1. Dologi biztosítékok
 - 1.1. Zálogjog
 - 1.1.1 Zálogjog dolgokon
 - Jelzálogjog
 - ingatlanon
 - ingó dolgokon
 - Kézizálogjog.
 - 1.1.2. Vagyont terhelő zálogjog
 - 1.1.3. Zálogjog jogon és követelésen
 - 1.1.4. Önálló zálogjog
 - 1.2 Közraktári jegy
 - 1.3 Óvadék
 - 1.4 Részjegy
 - 1.5 Opció
2. Személyi biztosítékok
 - 2.1 Bankgarancia és egyéb garancia
 - 2.2 Kezesség
 - 2.3 Külföldi bankári biztosítékok
3. Egyéb biztosíték
 - 3.1 Engedményezés
 - 3.2 Vagyonsbiztosítás
 - 3.3 Támogató tulajdonosi nyilatkozat

3. Az elismert biztosítékok fő típusai

A Takarékszövetkezet a Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint az alábbi biztosítékokat ismeri el tőkekövetelmény mérséklőként:

- 3.1. a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok, a Takarékszövetkezetnél óvadékként elhelyezett készpénz, vagy betét,
- 3.2. a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként, vagy letétként elhelyezett készpénz, vagy betét,
- 3.3. az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint,

3.4. a nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésére visszavásárolja,

3.5. garancia és készfizető kezesség.

4. Az ingatlanfedezetet (lakó- és kereskedelmi ingatlant is) a hitelezési kockázat sztenderd megközelítése esetében is figyelembe lehet venni, ennek módja azonban eltér az egyéb biztosítékok figyelembe vételétől, mivel a szabályozás a sztenderd módszer keretében kifejezetten erre a célra létrehozott kitettség-kategóriába különíti el az ingatlannal fedezett kitettségeket. Az ilyen típusú kitettségekhez - amennyiben azok teljes mértékben ingatlannal fedezettek, és teljesülnek azok a feltételek, amelyek mellett a belső minősítésre alapuló módszert használó intézmények az ingatlan fedezetet kockázatmérséklő eszközként számíthatják be - kedvezményes kockázati súlyt rendelhet a Takarékszövetkezet. Így ebben az esetben a kedvezményes kockázati súly révén közvetlenül érvényesül az ingatlanfedezet kockázatsökkentő hatása az alacsonyabb tőkekövetelményen keresztül.

5. A garanciát nyújtók és kezességet vállalók és azok hitelminősítési kategóriája a Hkr. 108.§ (1) bekezdése szerinti bontásban

Kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája 2012. december 31-én					
Garanciát nyújtó megnevezése	Minősítési kategória				
	1	2	3	4	5
	(AAA-AA ⁻)	(A ⁺ A ⁻)	(BBB ⁺ -BBB ⁻)	(BB ⁺ -BB ⁻)	(CCC ⁺ -CCC ⁻)
Központi kormány, központi bank				X	

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázat-mérséklésre a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. és az Agrár - Vállalkozási Alapítvány által nyújtott garanciák Magyar Állam általi viszontgaranciáját fogadja el.

6. Az olyan kitettségek – mérlegen belüli és kívüli – értéke, amelyek esetében készfizető kezesség, garancia, vagy hitelderivatíva került figyelembe vételre

adatok: MFt-ban

Kitettségi osztályok	Bruttó kitettség	Értékvesztés, céltartalék	Nettó kitettség	Garancia	Nettó kitettség CRM-mel csökk.
Vállalkozással szembeni kitettség	155,631		155,631	99,324	56,307
Lakossággal szembeni kitettség	1,158	0,019	1,139	0,674	0,465
Ingatlannal fedezett kitettség					
Késedelmes tételek					
Összesen	156,789	0,019	156,770	99,998	56,772

7. Elismert pénzügyi biztosítékok és más hitelkockázati fedezetek által fedezett, teljes kitettség értéke

adatok: MFt-ban

Kitettségi osztály	Fedezett összes kitettség	Garancia	Pénzügyi biztosítékok	Kockázat-mérséklő tétellel csökk. kitettség
Vállalkozói kitettség	161,321	99,324	5,690	56,307
Lakossági kitettség	1,389	0,674	0,229	0,486
Ingatlannal fedezett kitettség				
Késedelmes tételek				
Összesen	162,710	99,998	5,919	56,793

VII. Kereskedési könyv

A Takarékszövetkezet nem minősíti kereskedési szándékkal folytatott saját számlás kereskedésnek, ha a Takarékszövetkezet által a nem portfólió kezeltetés keretében vásárolt

- értékpapírokat lejáratig tartja,
- értékpapírokat egy éven belül nem szándékozik értékesíteni,
- értékpapírok nyereséges értékesítésének lehetősége a kereskedési stratégiában meghatározott tartási időszakon belül kétséges.

A fentiek értelmében a Takarékszövetkezet 2013. évben nem vezetett kereskedési könyvet.

VIII. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

1. Részvényekben lévő kitettségek

A KISKUN Takarékszövetkezet részvényekben lévő kitettsége összesen: 41,008 MFt.

2. Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának). A Takarékszövetkezet a lejáratall rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást nem modellezi. A lejárat nélküli szerződések (pl. folyó számla betét, folyó számla hitel stb.) tartós részét (magbetétnek is nevezik) nem modellezzik.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változást méri.

300 bázispontos kamatsokk, valamint duration gap elemzés képezi az alapját a tőkekövetelmény számításának. A Takarékszövetkezet a számítást elvégzi mindazon devizanemre vonatkozóan, melyben dominált eszközeinek, forrásainak, mérlegen kívüli ügyleteinek összege meghaladja a mérlegfőösszeg 5%-át.

A duration gap elemzés/stressz lényege, hogy a Takarékszövetkezet meghatározza devizanemenként és lejárat-sávonként a nettó pozícióját, majd ezeket súlyozza egy olyan súllyal, mely tükrözi a 300 bázispontos párhuzamos hozamgörbe eltolódás hatását is. Az eredményt viszonyítja a Takarékszövetkezet a szavatoló tőkéhez.

Ez a következőként alakult 2013. évben:

Időszak	Súlyozott pozíció %
I. negyedév	12,10
II. negyedév	13,56
III. negyedév	11,75
IV. negyedév	15,38

IX. Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét az alapmutató módszere szerint számolja.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

A számítás a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámoló alapján készül, az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamatjellegű ráfordítás különbözete,
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések,) kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége, és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete, összegének hároméves átlaga.

A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye: 43,406 MFt.

Kiskunfélegyháza, 2014. május 23.

KISKUN Takarékszövetkezet